

Vennesla kommune

Retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Vennesla kommune

Bevillingsperioden 01.10.2024 – 30.09.2028

Innledning

Alkoholpolitiske retningslinjer skal være retningsgivende for forvaltningen av kommunens alkoholpolitikk. Retningslinjene rulleres hvert fjerde år som forutsatt i alkoholloven slik at hvert kommunestyre skal ha anledning til å uttale seg om alkoholpolitikken.

Vennesla kommunes alkoholpolitikk skal i bevillingsperioden 2024-2028 bygge på alkoholovens formål om å begrense skader forårsaket av alkoholbruk og redusere forbruket av alkohol.

De enkelte søknader om salgs- og skjenkebevillinger for alkoholvarer behandles i overensstemmelse med *Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v* (alkoholloven), samt de alkoholpolitiske prinsipper som er uttrykt i kommunens retningslinjer.

De alkoholpolitiske retningslinjene skal ivareta både folkehelseperspektivet og det næringspolitiske perspektivet ved salg og skjenking av alkohol.

1.1 Ruspolitisk handlingsplan 2020-2030

Etter alkoholovens § 1-7 (Lovdata, 1990) er kommunen pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan.

Ruspolitisk handlingsplan i Vennesla kommune er en helhetlig plan som dekker hele det rusfaglige området fra generelt forebyggende fokus, via skjenke- og bevillingspolitikk til innsats rettet mot etablert rusproblematikk.

Den ruspolitiske handlingsplanen fram mot 2030 ivaretar mål og strategier fra satsingsområdene: gode lokalsamfunn, god utdanning, god helse og gode medarbeidere i nylig vedtatt «Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040» (sak 33/24):

- Ivareta trygghet og beskyttelse for hele Venneslasamfunnet.
- Fremme et nyskapende og bærekraftig næringsliv.
- Skape inkluderende og trygge nærmiljø og fritidsarenaer for barn, unge og deres familier.
- Jobbe aktivt for å fremme god helse i lokalsamfunnet og minske sosiale forskjeller.
- Ivareta innbyggere med behov for helsehjelp med riktige og tilpassede tjenester.
- Fremme trivsel, helse og felleskap blant medarbeidere for å øke jobbnærvær og kvalitet i tjenestene.

Vennesla kommunes retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger er en tydeliggjøring av hvilke lokale alkoholpolitiske føringer som gjelder i kommunen. Retningslinjene og den ruspolitiske handlingsplanen supplerer dermed den nasjonale alkoholovgivning.

1.2 Definisjoner

I retningslinjene legges følgende definisjoner til grunn, jfr. forskrift av 8. des 2011 nr. 1218 §1-1:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

Reguleringstiltak for salgsbevillinger

2.1 Tildeling av salgsbevillinger

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til **dagligvareforretninger**.

- Med dagligvareforretning menes forretning der den vesentligste del av vareutvalget er dagligvarer som under hele åpningstiden gir et tilfredsstillende og variert tilbud til en vanlig familie. Det er omsetningen av dette vareutvalget som er avgjørende, ikke vareutvalget i seg selv.
- Ved eierskifte og fornyelse av salgsbevilling for øl/rusbrus er det et vilkår at driftskonseptet faller inn under første kulepunkt.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til **rene øl utsalg**.

- Øl utsalget skal ligge i direkte tilknytning til et mikrobryggeri.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til **spesialforretninger**.

- Med spesialforretning menes det forretning der den vesentligste del av vareutvalget er begrenset til alkoholholdig drikk, eller bestemte artikler tilhørende alkohol.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 kan gis til **lokale produsenter/gårdssalg** knyttet til turisme etter alkoholloven § 3-1 b, jfr. § 1-7 f under følgende vilkår:

- Det må ikke utleveres til personer som åpenbart er påvirket av rusmidler.
- Det skal foreligge en detaljert beskrivelse av konseptet, sted og adresse for lager og utlevering (lager/butikk og/eller hjem levering) oppgis, og det stilles strenge krav til virksomhetens rutiner og internkontroll for å sikre at regelverket overholdes.

Salgsbevilling gis ikke til nettbutikker eller til hjem levering.

2.2 Fastsatte salgstider

I henhold til alkohollovens § 3-7 fastsettes salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1 slik:

- mandag – fredag kl. 08.00 – 20.00 og dagen før Kristi Himmelfartsdag
- lørdager og dager før helligdager kl. 08.00 - 18.00

Det kan **ikke** selges alkoholholdig drikk gruppe 1 de dager som er nevnt i paragrafens 3. ledd dvs. søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

2.3 Retningslinjer for salg av alkoholholdig drikk gruppe 1

Bevillingshaver plikter til enhver tid å ha tilgjengelig egenerklæring på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og at alle ansatte har lovlige arbeidskontrakter samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for alle ansatte.

Alkoholholdig drikk skal plasseres på et avgrenset og lett kontrollerbart område i de tilfeller hvor salgsbevilling er gitt til dagligvareforretning. Det er tidspunktet når varen hentes i butikken, ikke betalingstidspunktet som gjelder ved salg av øl/rusbrus. Salgsstedet plikter å henge opp informasjon om salgsbetingelser etter nærmere vedtak av kommunestyret.

Kontrollørene får umiddelbart beskjed når salgsbevilling gis. Videre skal kontrollører umiddelbart gis melding ved driftsendring ved det enkelte salgssted og ved skifte/overdragelse av salgsbevilling i perioden.

Retningslinjene gjelder samtlige salgssteder i kommunen og gjøres gjeldende fra det tidspunkt kommunestyret bestemmer. Det er ikke adgang til å dispensere fra disse retningslinjene.

2.4 Betjeningsordninger

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje ved selvbetjening.

Det er ikke tillatt å selge alkohol i selvbetjente kasser uten at en ansatt er til stede på salgsstedet for å kunne vurdere eventuell ruspåvirkning.

Reguleringstiltak for skjenkebevillinger

3.1 Tildeling av skjenkebevillinger

Type bevilling følger alkohollovens § 4-2. Bevillingen kan gjelde alkoholholdig drikk gruppe 1, alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2, eller all alkoholholdig drikk. Bevillingen kan være en alminnelig skjenkebevilling eller skjenkebevilling ved enkelt anledning/arrangement.

3.2 Åpningstider og skjenketider

Tillatte åpningstider i Vennesla kommune er alle dager kl. 06.00 – 02.30.

Skjenketiden fastsettes i skjenkebevillingen. Som hovedregel innvilges skjenketid til kl. 02.00. Vurderingene rundt eventuelle begrensninger i skjenketiden avgjøres skjønnsmessig avhengig av hvordan de lokale forholdene er, og hvordan relevante faglige instanser uttaler seg.

Serveringssteder med skjenkebevilling som holder åpent for skjenking av alkoholholdig drikk etter at kjøkkenet er stengt, tillegges krav om vakthold på stedet.

Merk også at konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp, jfr. alkoholloven § 4-4, 6. ledd.

Skjenketider

	Lovens maksimumstider		Skjenketider i Vennesla kommune 2024-2028	
	Inne	Ute	Inne	Ute
Gruppe 1 og 2	Kl. 06-03	Kl. 06-03	Kl. 09-02	Kl. 09-02
Gruppe 3	Kl. 13-03	Kl. 13-03	Kl. 13-02	Kl. 13-02

3.3 Retningslinjer for tildeling av alminnelig skjenkebevilling

Det legges vekt på følgende kriterier ved behandling av søknad om skjenkebevilling:

- alkoholpolitiske vurderinger skal ligge til grunn i hvert enkelt tilfelle
- skjenkestedets beliggenhet
- skjenkestedets karakter, størrelse og innredning
- brennevinsbevilling gis kun til spisesteder, dvs. det settes krav til at det skal være tilbud om rimelig av matservering i den vesentligste delen av åpningstiden.

Bevillingshaver plikter til enhver tid å ha tilgjengelig egenerklæring på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret, og at alle ansatte har lovlige arbeidskontrakter samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for alle ansatte.

Ved søknad om skjenkebevilling, bør driftskonsept, alkoholgruppe og aldersgrense ses i sammenheng:

- Bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1 og 2 bør gis til serveringssteder med 18 års aldersgrense. Kafeer gis også bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1 og 2, men her settes det ingen aldersgrense.
- Bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1, 2 og 3 bør gis til serveringssteder med 20 års aldersgrense. Restauranter og sluttete selskaper gis også bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1, 2 og 3, men her settes det heller ingen aldersgrense.

Retningslinjene gjelder samtlige skjenkesteder i kommunen og gjøres gjeldende fra det tidspunkt kommunestyret bestemmer. Det er ikke adgang til å dispensere fra disse retningslinjene.

Kontrollørene får umiddelbart beskjed når skjenkebevilling gis. Videre skal kontrollører umiddelbart gis melding ved driftsendring ved det enkelte skjenkested og ved skifte/overdragelse av skjenkebevilling i perioden.

3.4 Retningslinjer for tildeling av skjenkebevilling ved enkelt anledning/arrangement

Enkelt anledning defineres som en kortere periode på maksimalt 14 dager. Bevillingen må knytte seg til en bestemt avgrenset begivenhet, f.eks. konsert, festival, kundekveld, forestilling eller lignende, dvs. alle typer arrangementer som er åpne for publikum.

Bevillingen kan gjelde

- alkoholholdig drikk (over 2,5 volum% alkohol) med høyst 4,7 volum% alkohol
- alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volum%
- all alkoholholdig drikk

Det forutsettes at høringsinstansene ikke har merknader til søknaden.

Ved større enkeltarrangementer kan kommunen kreve at ansvarlig for arrangementet skal ha bestått kunnskapsprøven i alkoholloven, evt. at arrangør benytter personer med denne kunnskapen under arrangementet.

Av hensyn til å sikre forsvarlig kontroll av arrangement som ønsker å tilby alkoholholdig drikk gruppe 3 (sprit) stilles det derfor krav til at arrangøren innfører 20 års aldersgrense i det området hvor de ønsker å skjenke alkoholholdig drikk gruppe 3.

3.5 Uteservering

Uteservering kan søkes etablert i tilknytning til en utvidelse av et allerede eksisterende serverings- og skjenkested eller som egen driftsenhet.

Bevillingshaver fastsetter selv dato for skjenking. Før uteserveringen kan skje, må søker dokumentere følgende:

- at virksomheten har lovlig adgang til å benytte arealet til uteservering ved kopi av leiekontrakt, bekreftelse fra grunneier, eller dokumentasjon på at arealet ligger på egen grunn.
- at enhet for plan- og utbygging i kommunen har godkjent uteserveringen med eventuelle innretninger.
- at Mattilsynet har fått melding/endringsmelding.

Videre skal skjenkearealet på uteserveringen være klart avgrenset mot det arealet som ikke er skjenkeareal.

Fremkommeligheten og de trafikale forhold skal være gode etter etablering av uteserveringen.

Støy fra serveringsstedet skal ikke være til vesentlig sjenanse eller ulempe for dem som bor eller oppholder seg i området. I områder med etablert serveringsvirksomhet må det likevel tåles mer støy og sjenanse enn i uregulerte områder. Det vises til veilederen «*Musikkanlegg og helse, IS-0327*» fra Helsedirektoratet.

Spilling av musikk utendørs etter kl. 23 tillates ikke av hensyn til beboere. Unntak kan vurderes i forbindelse med spesielle arrangement og skal avgjøres av administrasjonen i samråd med politi og kommuneoverlege.

Tillatelsen fra kommunen gjelder det driftskonseptet som er oppgitt i søknaden.

3.6 Begrensninger for skjenkebevilling

Med mindre det foreligger særlige grunner gis det ikke skjenkebevilling til:

- virksomheter som er lokalisert i områder for barn og unges fritidsaktiviteter eller i umiddelbar nærhet av disse
- skoler og barnehager
- virksomheter lokalisert i tilknytning til idrettsanlegg
- virksomheter lokalisert i boligområder
- 1 % klubber og/eller deres tilhengere
- steder hvor det drives pengespill eller er oppstilt gevinstautomater/enarmede banditter med pengegevinst eller gavekort

Det gis ikke skjenkebevilling til idrettsarrangementer eller arrangementer som bl.a. er beregnet på barn og unge.

3.7 Skjenking av alkohol når kommunen er vertskap

Når kommunen er vertskap kan det gis anledning til å servere all alkoholholdig drikk.

Generelle retningslinjer for både salgs- og skjenkebevillinger

4.1 Saksbehandling

Kommunedirektøren gis fullmakt til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning. Det innebærer saker som er direkte regulert i lov, forskrift, og/eller i kommunens retningslinjer.

Prinsipielle saker vil derimot være gjenstand for politisk behandling.

4.2 Vilkår

Salgs- eller skjenkebevilling kan ikke tas i bruk før lovlige vilkår som er satt for tildeling av bevilling er imøtekommet. Brudd på lovlige vilkår gitt av kommunestyret eller vilkår gitt i lov medfører at betingelsene for fornyelse av bevilling ikke er oppfylt.

Vandel - utestående fordringer til skatte- og avgiftsmyndighetene

Bevillingshaver og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten, som har skyldige forfalte skatter og avgifter, må dokumentere skriftlig nedbetalingsavtale med kreditor og dokumentere at nedbetalingsavtalen er overholdt i minst tre måneder før søknad om bevilling kom inn til kommunen.

Arbeidsmiljøloven

Brudd på arbeidsmiljøloven kan resultere i avslag på søknad om bevilling eller tilbakekall av bevilling dersom forholdene ikke rettes opp innen fristen gitt av kontrollerende myndighet.

Kompetanseheving ansatte

Nettbasert kurs i «Ansvarlig vertskap» for skjenkebransjen skal gjennomføres av alle ansatte ved virksomheten, nyansatte innen 3 mnd. etter ansettelse. Ansatte som har bestått kunnskapsprøven i alkoholoven er unntatt. Kurset kan tas av den ansatte alene, eventuelt de ansatte i fellesskap. I sistnevnte tilfelle skal deltakelsen loggføres.

Universell tilgjengelighet

Det settes som vilkår for alminnelige salgs- og skjenkebevillinger at det tilrettelegges for tilgjengelighet for folk med bevegelseshemninger.

- Ved salgsbevillinger må salgsstedet som søker ha et universelt utformet inngangsparti.
- Ved skjenkebevillinger må serveringsstedet som søker ha universell utforming av lokalet, inklusiv tilgjengelig HC-toalett.

4.3 Bevillingsperioden for salgs- og skjenkebevillinger

Tildeling av bevilling for alkoholholdige drikkevarer gjelder fra 01.10.2024 og frem til 30.09.2028 dersom ikke annet er fastsatt i enkeltvedtak eller bevillingen av andre grunner faller bort.

I Vennesla kommune fornyes salgs- og skjenkebevillinger automatisk ved ny bevillingsperiode under forutsetning av at alkohollovens og kommunens bestemmelser for bevilling for øvrig er oppfylt.

For å sikre at kommunen har oppdatert informasjon om virksomhetene i forbindelse med ny bevillingsperiode skal alle bevillingshavere sende inn oppdatert informasjon om virksomheten innen 1. oktober 2024.

Som ledd i den automatiske fornyelsen, skal administrasjonen foreta vandelsvurdering av virksomheten og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten i løpet av 1 år fra ny bevilling er tildelt.

Bevillingshaver plikter å melde ifra til kommunen om endringer i drift som får betydning for bevillingen på steder som har salgs- og skjenkebevilling.

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte, jfr. alkohollovens § 4-7.

4.4 Gebyrer

Omsetningsoppgave og bevillingsgebyr

Omsetningsoppgaven for alkohol skal rapporteres uoppfordret innen 1. mars årlig via skjema på kommunens hjemmeside. Omsetningsoppgaven skal inneholde omsetningsvolum for foregående år og antatt omsetningsvolum for inneværende år. Dersom omsetningsoppgaven ikke sendes innen fristen, kan det føre til prikker.

Bevillingsgebyret for inneværende år for det enkelte salgs- og skjenkested beregnes på grunnlag av tallmaterialet som er sendt inn i omsetningsoppgaven. Økonomiseksjonen ivaretar innkrevingen av gebyret på grunnlag av kommunedirektørens beregninger.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum 1 960 kr. for salg, og 6 100 kr. for skjenking av alkoholholdig drikk. Minstegebyrene følger av satsene som er fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk § 6-2, og som justeres årlig.

Gebyr etablererprøven og kunnskapsprøven i alkoholloven

Innbyggertorget arrangerer kunnskapsprøver i alkoholloven og etablererprøver for serveringsvirksomhet ved behov, dvs. når det er meldt opp aktuelle kandidater. Innbyggertorget skal til enhver tid ha siste utgave av læremateriell til kunnskapsprøven og etablererprøven tilgjengelig for utlån mot depositum på 300 kr. Prøvene koster p.t. 400 kr. for påmelding, hvor påmeldingen er bindende.

Gebyr engangsbevilling

Gebyr for engangsbevilling er p.t. 440 kr., + administrasjonsgebyr på 100 kr., jf. § 6-2 i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk.

For åpne arrangementer med over 500 deltagere innkreves et gebyr på 5.300 kr. For slike større arrangementer skal omsatt alkoholholdig drikk i liter rapporteres innen 14 dager etter endt arrangement.

Kommunedirektøren kan utvise skjønn når det gjelder prissetting ut fra arrangementets kompleksitet (sikring, vakthold, Ros-analyse, lokalitet), type arrangement, antall forventede gjester, osv.

Kontroll med salgs- og skjenkestedene og reaksjoner ved overtredelse

5.1 Salgs- og skjenkekontroll

Reglene for gjennomføring av salgs- og skjenkekontroller følger av alkoholforskriftens bestemmelser, og er normerte regler som gjelder for samtlige kommuner i Norge.

Kontroll med utøvelsen av kommunale bevillinger er tillagt kommunen, jf. alkohollovens § 1-9. Vennesla kommune har avtale med privat vakselskap for utøvelsen av kontroller i kommunen. Kontrollørene har taushetsplikt etter forvaltningsloven.

5.2 Reaksjoner ved overtredelse av alkoholloven

Kommunedirektøren, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avgjøre saker om reaksjon på overtredelse av alkohollovgivningen. Reaksjoner gis i tråd med forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), jfr. kapittel 10.

5.3 Saksbehandlingsprosessen ved overtredelse

- Administrasjonen sender ut forhåndsvarsel om prikktildeling med tidsfrist for bevillingsinnehaver til å gi tilbakemelding.
- Administrasjonen fatter enkeltvedtak om prikktildeling med klagefrist på 3 uker.
- Administrasjonen **hensyntar** klagen og saken avsluttes, eller administrasjonen **avviser** klagen og klagen videresendes til Statsforvalteren som er endelig klageinstans.

Ved oppnåelse av 12 prikker fatter administrasjonen enkeltvedtak om inndragning av bevilling for en periode. Dette kan gjøres med en gang 12. prikktildeling er foretatt, eller administrasjonen kan velge å vente til klagefristen er utløpt.